

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Випуск XV

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

м. Рівне – 2023

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS
OF WIND MUSIC IN THE CONTEXT
OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE AND ABROAD
COUNTRIES

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State Humanitarian University
Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
Department of wind and percussion instruments of RSHU**

**THE HISTORY OF FORMATION
AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF WIND MUSIC
IN THE CONTEXT OF NATIONAL CULTURE
OF UKRAINE
AND ABROAD COUNTRIES**

The collection of scientific works

Vol. 15

**Rivne
2023**

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Академія музики в Кракові імені К. Пендерецького, Польща
Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ
Katedra Instrumentów Dętych Drewnianych i Akordeonu
Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie**

**ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

Випуск 15

**м. Рівне
2023**

УДК 780.8 : 780.64

I – 90

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації *серія KB № 19865-9665 P**Збірник наукових праць видається з 2006 року.**Друкується за ухвалою Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 27 квітня 2023 р.)***Редакційна колегія:****Цюлюпа С.Д.** – заслужений діяч мистецтв України, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **голова редакційної колегії;****Палаженко О.П.** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв РДГУ, **відповідальний секретар;****Пьотр Лято** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Краків, Польща;**Карпач А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Львів;**Качмарчик В.П.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Рада Славінська** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Пловдив, Болгарія;**Круль П.Ф.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Івано-Франківськ;**Громченко В.В.** – доктор мистецтвознавства, професор, м. Дніпро;**Сверлюк Я.В.** – доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне;**Вовк Р.А.** – кандидат мистецтвознавства, професор, м. Київ;**Гишка І.С.** – кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Львів;**Овчар О.П.** – кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Харків;**Слупський В.В.** – кандидат мистецтвознавства, доцент, м. Київ;**Цюлюпа Н.Л.** – кандидат педагогічних наук, доцент, м. Рівне;**Закопець Л.М.** – кандидат мистецтвознавства, професор, м. Львів.**Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя.** Збірник наукових праць. Випуск 15 / Упорядник С.Д.Цюлюпа. – Рівне: Волинські береги, 2023. – 176 с.

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

DOI 10.35619 префікс

У збірнику містяться результати наукових досліджень у жанрі духової музики, поєднані різні підходи дослідників до розкриття питань з історії виконавства на духових інструментах, створення духових оркестрів та перспективи їх розвитку, а також з методики викладання гри на духових інструментах.

Наукові статті висвітлюють корисну інформацію для викладачів, студентів, магістрантів, аспірантів та докторантів мистецьких закладів вищої освіти і широкого кола шанувальників жанру духової музики.

The collection contains the results of research in the genre of wind music, combines different approaches of researchers to disclose the issues of history performance on wind instruments, creation of brass bands and prospects for their development, as well as teaching the methodic of performance on musical instruments. Submitted problematics and scientific articles contain useful information for teachers, students, undergraduates, graduate students and doctoral students of art universities, as well as for a wide range of fans of the brass music genre.

УДК 780.8 : 780. 64

**Збірник індексується в міжнародних науково-метричних базах
Google Scholar та Academic Resource Index Research Bib.***За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори статей.
Погляди авторів можуть не збігатися з позицією редакційної колегії.*

ISSN 2522-1590 (Online)

ISSN 2522-1582 (Print)

DOI 10.35619 префікс

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

© Кафедра духових та ударних інструментів РДГУ, 2023

© Katedra Instrumentów Dętych Drewnianych i Akordeonu

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, 2023

© Видавництво "Волинські береги", 2023

З М І С Т

Історія та теорія музичного мистецтва

Цюлюпа С.Д. Ретроспектива конкурсу імені В'ячеслава Старченка в культурно-мистецькому просторі України	7
Piotr Lato. Klarinet w twórczości polskich kompozytorów pochodzenia żydowskiego – na przykładzie wybranych utworów Karola Rathausa i Mieczysława Weinberga.....	17
Вовк Р.А. Стипендіальна програма для духовиків 2022/23 н.р. у Дубаї	20
Вар'янюк О.І. Залучення принципів європейських та американських виконавських шкіл у систему щоденних занять на трубі.....	24
Дебера О.М. Еволюція Чернівецького академічного симфонічного оркестру обласної філармонії імені Д. Гнатюка в культурно-мистецькому житті України	28
Терлецький М.М. Історичний огляд концертного репертуару духових оркестрів XVIII – початку XXI століття у кращих його зразках.....	35
Ваврик Р.В. Віхи життєвого і творчого шляху ювіляра	39
Сіончук О.В. Організація музичних фестивалів в Україні та особливості їх проведення в умовах воєнного стану.....	46
Турчинський Б.Р. Зоя Прокудіна – виконавець, педагог класу валторни: життєвий та творчий шлях	50
Пукаляк М.В. До 75-річчя професора Романа Вовка	54
Клевець К.О. Європейське кларнетове виконавство XXI ст.	60
Подганюк Т.В. Зародження романтизму в музичній культурі Європи.....	64
Семочко О.І. Еволюція труби в музичній культурі Львова в контексті європейської інтеграції.....	67
Вівчарик Л.Р. Саксофонове виконавство в музичній культурі Прикарпаття в XX – на початку XXI століття	70
Олійник М.В. Становлення та розвиток духового оркестрового виконавства на Хмельниччині.....	75
Гашпан Я.Р. Флейта в музичній культурі Буковини в XX – поч. XXI ст.	80
Трачук Л.Д., Гоменюк Я.Ю. Еволюція Тульчинського коледжу культури в історії жанру духової музики на Поділлі	83
Приженков О.В. Історичний шлях розвитку басового мідного духового інструменту туби та її попередників.....	86
Старко В.Г. Володимир Семеніченко – очільник львівської фаготової школи другої половини XX ст.	92

Педагогіка та методика духового виконавства

Громченко В.В. До проблеми активізації художньо-усвідомленого виконавства (педагогічний аспект)	97
Палаженко О.П. Специфіка формування музичного слуху у музиканта-духовика в процесі оркестрової виконавської діяльності	101
Закопець Л.М. Специфіка формування морально-естетичних якостей в учнів Львівського державного музичного ліцею імені С. Крушельницької.....	105
Бондарчук В.І. Сценічне хвилювання, підготовка до публічного виступу виконавця	108
Гишка І.С. Амбушурні негарзди Луї Армстронга.....	111
Закопець М.Л., Фіськов Г.М., Зіза О.О. Вплив інтеграційних процесів на формування фахової компетентності виконавця-духовика у закладах вищої освіти України	116
Филипчук М.С. Особливості навчання здобувачів в естрадному оркестрі у вищих закладах мистецького спрямування	120
Сивохіп В.С. Концерт для гобоя і камерного оркестру Мирослава Скорика крізь призму індивідуального трактування жанру інструментального концерту.....	123
Димченко С.С. До питання еволюції методики гри на ударних інструментах.....	128
Кашперський В.П. Основні принципи та методи формування губного апарату трубача....	135
Ворончак І.І. Загальна характеристика репертуару для поперечної флейти в Австрії та Італії у XVIII столітті.....	140
Максимчук В.В. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу для підготовки фахівців жанру духової музики в мистецьких закладах України.....	143
Віхоть П.І. Наукові та навчально-методичні праці валторністів у системі музичної освіти України.....	146
Дратований Я.М. Практичні заняття у класах духових інструментів закладів початкової мистецької освіти як складова естетичного виховання учнів	149
Лебедь В.О. Скерцо-фуріозо Джордана Гудефіна для сопрано та тенор саксофонів з духовим оркестром як репертуарна новація академічного саксофонного репертуару.....	152
Круль П.Ф. Презентація електронного підручника "Історія виконання на духовних та ударних інструментах України"	156
Відомості про авторів	161
Презентація сучасних наукових, навчально-методичних та нотних видань духовиками України та зарубіжжя (2012-2022 роки)	164

УДК 785:792.7

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-4255-5971>**Филипчук М.С.,
м. Рівне**

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ В ЕСТРАДНОМУ ОРКЕСТРІ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ

Анотація. У запропонованій статті розкрито важливі аспекти навчально-творчої роботи в навчальному естрадному оркестрі у вищих закладах мистецького спрямування. Доведено, що навчання й творча робота виступають одним цілим, де керівник, навчаючи учасників колективу практичними вміннями й навичками оркестрової гри, володіючи творчими здібностями та психолого-педагогічними вміннями, формує в здобувачів художні смаки, прививає любов до оркестрової музики, здійснює вплив на розвиток творчих здібностей тощо. Розкрити основні компоненти змісту навчання. Такими компонентами, на наш погляд, є: передача студентам теоретичних і методичних знань; формування музично-виконавських умінь і навичок гри в оркестрі під час вивчення музичних творів; розвиток художньо-творчих навичок.

Ключові слова: естрадний оркестр, творчі здібності, музично-виконавські вміння, керівник.

Annotation. The proposed article reveals the important aspects of educational and creative work in the educational pop orchestra in higher institutions of artistic direction. It has been proven that education and creative work act as one whole, where the manager, teaching the team members practical skills and skills of orchestral playing, possessing creative abilities and psychological and pedagogical skills, forms artistic tastes in students, instills love for orchestral music, influences the development of creative abilities, etc. To reveal the main components of the learning content. Such components, in our opinion, are: transfer of theoretical and methodical knowledge to students; formation of musical and performance skills and skills of playing in an orchestra during the study of musical works; development of artistic and creative skills. It was found that the specified components of educational and creative work are built on pedagogical principles: systematicity, accessibility, consistency, close connection with theoretical knowledge and practical activities.

Key words: variety orchestra, creative abilities, musical and performing skills, manager.

Постановка проблеми. Процеси розвитку українського суспільства, демократизації і національного відродження викликають значні зміни в житті українського народу, оновлення всіх сфер його діяльності. Чільне місце в системі діяльності людини займає навчання й виховання в колективі, де людина має можливість розкривати свої професійні здібності, здобувати належні знання, вміння й навички, розширювати свої світоглядні функції, усвідомлювати себе частинкою єдиного взаємодіючого організму. Однією з таких форм колективної діяльності є навчання здобувачів в естрадному оркестрі у ВНЗ мистецьких напрямів (консерваторіях, університетах культури і мистецтв, інститутах культури).

Для визначення особливостей навчання студентів в естрадному оркестрі, загальних принципів, цілеспрямованого змісту навчання необхідні знання та професійні якості, які формуються у процесі репетиційної роботи.

Проблеми розвитку оркестрового виконавства розглядали Ф.Вейнгартнер К.Кондрашин Ш.Мюнш та інші. У своїх роботах зазначені автори більшість питань висвітлювали з позицій диригента в аспекті вдосконалення способів і методів керівництва оркестровим колективом, досліджували питання інтерпретації музичних творів тощо. Деякі проблеми народно-оркестрового виконавства розкрито в монографії Ю.Бай, Г.Бродський, О.Льченка, М.Малахов. Автори висвітлюють питання художності звучання аматорського народного оркестру шляхом упровадження раціональної системи роботи над музичним твором (ознайомлення з твором, вивчення нотного тексту, оволодіння технологією оркестрового виконання), визначені основні засоби реалізації художнього потенціалу твору і художніх критеріїв його виконання.

Однак проблеми навчання студентів в естрадному оркестрі недостатньо вивчені і потребують наукового осмислення. Можна констатувати, що лише окремі питання пов'язані з виконавською діяльністю висвітлені в музичній і педагогічній літературі в дослідженнях О.Большакова і В.Кузнєцова. Відтак, ця проблема в педагогічному аспекті залишається актуальною і потребує систематичного вивчення та наукового дослідження.

Мета статті – розкрити особливості навчально-творчої роботи в естрадному оркестрі та виокремити основні напрями репетиційного процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Навчальний естрадний оркестр створюється на основі спільної діяльності студентів для досягнення загальної мети – художнього відтворення музичних творів. У процесі формування навичок умінь гри на інструменті, вивчення музичних творів,

досягнення злагодженості у виконанні штрихів, темпів, динамічних відтінків, ритмічних побудов, художньої сутності музичних творів та інтерпретаційного задуму між студентами встановлюються творчі взаємовідношення та взаємостосунки. Загальна мета, спільна праця виражаються в правильній організації навчально-творчої діяльності, виховання в студентів почуття колективізму, відповідальності, свідомого ставлення до оркестрових занять тощо.

Навчання в естрадному оркестрі стимулює загальний розвиток музичних здібностей. Цьому сприяють різноманітні вправи для настроювання інструментів та досягнення відносної стабільності їх інтонаційного строю, виконання гам, акордових сполучень, робота над якістю звуковидобування, атакою звука, темпом, ритмом та іншими засобами музичної виразності.

Але найбільш ефективно розвиток музичних здібностей студентів відбувається у процесі вивчення музичних творів. У процесі цієї роботи до загальних засобів музичної виразності додаються специфічні оркестрові технології: виклад фактури музичних творів у багатотембральному звучанні, співвідношення окремо взятих різноманітних акордових звуків оркестровими групами, динамічні й темброві співвідношення та протиставлення звучання оркестрових груп, різнопланове відтворення певних ритмічних малюнків, використання значної кількості штрихів тощо.

Навчання студентів в оркестрі сприяє формуванню інтерпретаційно-творчих якостей, які вирішуються у процесі колективного вивчення музичних творів. Для здійснення колективної інтерпретації відбувається певна частина виконавських операцій з вивчення нотного тексту, досягнення ансамблевої узгодженості як між групами, так в цілому оркестрі, налагодження творчих контактів в оркестрових групах тощо. Особливу роль у цьому процесі належить здійснити викладачу-диригенту, який повинен передати оркестрантам, власну трактовку ідейно-художнього образу твору. Розуміння студентами інтерпретаційного задуму диригента, яке реалізується в практичній діяльності оркестру, сприяє тому, що „засвоюються загальні риси, процедури творчої діяльності”.

У навчальному оркестрі є широкі можливості виховання у студентів почуттів і емоцій. Глибоке вивчення і художнє виконання різнохарактерних за стильовими та жанровими особливостями музичних творів надає можливість студентам зіставляти, оцінювати, вчитися відчувати більш досконале, глибоке, прекрасне. Саме емоції, за словами Б.Теплова, є тим «загальним членом, за допомогою якого може встановлюватися взаємозв'язок між певною мірою картинками, подіями, ідеалами з однієї сторони, і музичними образами – з іншої» [8, с.18].

У навчальній роботі естрадного оркестру створюється можливість для застосування теоретичних знань, засвоєних студентами у процесі вивчення музично-теоретичних та історичних дисциплін. Власне, ці знання суттєво впливають на розвиток музичного мислення студентів, вміння аналізувати, сприймати окрему музичну інформацію тощо. Вони найповніше виявляються у практичній діяльності оркестру. Зокрема:

- знання з історії музики (особливо естрадної та джазової) використовуються під час ознайомлення з музичним твором, композитором, епохою створення, що допомагає студентам усвідомити характер, стиль, художню сутність твору;

- знання з естрадної та джазової гармонії дають змогу студентам правильно розбиратися в акордово-структурних побудовах окремих гармонічних функцій у процесі колективної гри, розширювати уяву щодо застосування нестандартних гармонічних функцій, орієнтуватися та оперативно реагувати на складні гармонічні сполучення, які позначені акордовими цифровками;

- знання з поліфонії використовуються під час вивчення поліфонічних музичних творів різного типу, які спрямовані на розвиток у студентів поліфонічного мислення.

Важливе місце в роботі навчального оркестру для студентів має особистий приклад професійної діяльності керівника музичного колективу. Наявність сильної волі, володіння концентрованою і диференційованою увагою, швидкість реакції, здатність чітко висловлювати свої задуми, відчувати колектив «як єдиний і багато яскравий інструмент», як зазначав А.Пазовський, – усі ці якості диригентської майстерності чітко передаються студентам у процесі колективного музикування, формуючи в них організаційні, педагогічні, вольові якості, зібраність і професійну спрямованість.

Як свідчить практика, за період навчання студенти мають всі можливості отримати необхідну методичну підготовку роботи з оркестром в якості диригента: ознайомитись з оркестровими інструментами, специфікою настроювання окремих інструментів та інструментальних груп, діапазоном, отримати необхідні навички організації репетиційної роботи тощо. Така підготовка здійснюється під чітким керівництвом викладача-диригента, який допомагає студентам подолати найбільш складні музично-виконавські труднощі, націлює їх на свідому та творчу роботу. Водночас студенти мають можливість отримати необхідні організаторські здібності – старости оркестру, концертмейстера групи тощо. І, як кінцевий результат за період всієї навчальної роботи в естрадному

оркестрі, студенти-випускники, готуючись до державного іспиту з диригування, диригують з оркестром два різножанрових концертних естрадних або джазових твори (отримуючи кваліфікацію керівник естрадного або джазового оркестру).

Важливе місце в навчальній діяльності естрадного оркестру займає формування музично-виконавських умінь і навичок гри в оркестрі відбувається в процесі репетиційних занять, коли вирішуються питання художнього втілення музичних творів. Ця робота досягається під час колективної гри: досягнення технологічних операцій, єдиного психологічного настрою відтворення художніх образів. Цим і підкреслюється важливість створення художньо-виконавського ансамблю. «Художня єдність спільної гри не може бути досягнута шляхом примусового нівелювання, загального підпорядкування певному середньому стандарту: він буде однаково не прийнятий всіма» [2, с. 23].

Художньо-виконавський ансамбль як система взаємозв'язку й взаємодії виконавців має забезпечувати колективно-художнє відтворення музичних творів, емоційне сприйняття й переживання студентами певних музичних образів, асоціацій, досягнення необхідної технології гри, засвоєння єдиного інтерпретаційного задуму. На нашу думку, основними компонентами художньо-виконавського ансамблю є:

1. Технологія оркестрового виконання (виконавська техніка, уніфікація прийомів та способів звуковидобування; співвідношення сили звучання по вертикалі; співвідношення сили звучання по горизонталі).

2. Художні аспекти виконання (форма, зміст, характер музики; інтерпретація музичного твору, художній образ; емоційно-естетичні переживання музики, емпатичні взаємозв'язки).

Досягнення художньо-виконавського ансамблю здійснюється передовсім у процесі репетиційної роботи, який передбачає ознайомлення студентів з новими музичними творами, їх змістом, формою, вивчення нотного тексту, подолання складних технічних труднощів, досягнення взаєморозуміння між всіма учасниками музичного колективу як в технології гри, так і в питаннях інтерпретації.

Необхідно звернути увагу на ще один вид навчальної роботи, який ефективно впливає на репетиційний процес – набуття навичок читки нот з листа. Це має відношення до тих музичних творів, які не передбачені навчальним репертуаром оркестру. Цей процес здійснюється поступово, коли студенти ознайомлюються з великою кількістю музичних творів, засобами музичної виразності, характерними способами і прийомами звуковидобування й звуковедення, різноманітними ритмічними малюнками, штрихами, які є специфічними для естрадного та джазового виконавства. Чим активніше студенти будуть намагатися вникати у виконавський процес твору, тим глибше зможуть сприймати його характер, стиль тощо.

Перш ніж читати музичний твір, потрібно ознайомитися з ним за допомогою уявного читання, програючи його «в голові». Так, Р.Шуман рекомендував молодому музикантові: «Якщо тобі пропонують зіграти з листа незнайомий твір, то спочатку пробіжи його очима» [9, с. 360]. За висловлюванням І.Гофмана: «Кращий спосіб навчитися швидко читати – це якомога більше читати» [3, с. 176].

Колективна читка нот з листа суттєво відрізняється від індивідуальної насамперед особливістю візуального сприйняття нотного тексту, обсягом інформаційного впливу, здатністю оперувати реальним звучанням. Якщо соліст-виконавець, сприймаючи візуальний нотний текст, здатний внутрішньо чути звуковисотність та характер звучання кожної ноти до моменту її звуковидобування за індивідуальною читкою нот з листа – це, на думку Т.Б. Беркмана, „відтворююче сприйняття”. В оркестровому колективі, як правило, кожному окремому оркестранту немає доцільності та фізичної можливості внутрішньо відтворювати кожну ноту. Він сприймає тільки реальне звучання цілого оркестру, при цьому слухаючи та аналізуючи звучання свого інструменту відповідно до гри партнерів.

Прикметно, що інформація, яку сприймають оркестранти, набагато об'ємніша та багатша за ту, яку сприймає соліст-виконавець. Тому для набуття колективної читки тон з листа важливо не тільки правильно виконувати свою партію в технологічному та художньому аспектах, але й досягнути тісного контакту з партнерами по групі для узгодження колективних дій.

Висновки. Отже, вищезазначені особливості навчання студентів в естрадному оркестрі, безумовно, не розкривають всіх граней навчально-виховного і творчого впливу на діяльність оркестрантів у музично-виконавському колективі. Ми визначили, на нашу думку, найбільш головні, які впливають на музичний розвиток та засвоєння учасниками колективу практичних умінь і навичок, художньо-творчих якостей у процесі вивчення різнохарактерних музичних творів.

Література:

1. Готлиб А. Основы ансамблевой игры. – М.: Музыка, 1989. – 213 с.
2. Гофман И. Фортепианная игра: Ответы на вопросы о фортепианной игре. – М., 1980. – С. 176.
3. Грасеев Э. Эстрадный оркестр. Учеб. пособие. – М., 1998.- 255 с.
4. Кузнецов В. Теория и методика учебно-творческого процесса в любительском эстрадном оркестре и ансамбле.: Учебник для вузов искусств и культуры. – М., 2000. – 345 с.
5. Теплов Б. Избранные труды. – М., 1985. – 287 с.
6. Филипчук М.С. Основы методики работы з эстрадным оркестром: навч.-метод. посіб. – Острог-Рівне, 2008. – 184 с.

References

1. Hotlyb A. Osnovy ansamblevoi yhry. – М.: Музыка, 1989. – 213 s.
2. Hofman Y. Fortepyannaia yhra: Otvetny na voprosy o fortepyannoii yhre. – М., 1980. – S. 176.
3. Hraseev Э. Эстрадный оркестр. Ucheb. posobyue. – М., 1998.- 255 s.
4. Kuznetsov V. Teoryia y metodyka uchebno-tvorcheskoho protsessa v liubytelskom эстрадном оркестре y ансамбле.: Uchebnyk dlia vuzov ysskustv y kultury. – М., 2000. – 345 s.
5. Teplov B. Yzbrannyye trudy. – М., 1985. – 287 s.
6. Fylypchuk M.S. Osnovy metodyky roboty z estradnym оркестром: navch.-metod. posib. – Ostroh-Rivne, 2008. – 184 s.

УДК [780.8:780.64]: 785.7

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9442-2962>**Сивохин В.С.,
м. Львів****КОНЦЕРТ ДЛЯ ГОБОЯ І КАМЕРНОГО ОРКЕСТРУ МИРОСЛАВА СКОРИКА
КРИЗЬ ПРИЗМУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ТРАКТУВАННЯ
ЖАНРУ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО КОНЦЕРТУ**

Анотація. У статті досліджується та оцінюється маловідома композиторська спадщина Мирослава Скорика для духових інструментів, зокрема, – один з його останніх творів – Концерт для гобоя і камерного оркестру. Досліджено головні елементи авторської стилістики, образності та художнього трактування твору, а також визначено виконавські особливості, які вносить гобойний концерт у контексті трактування жанру інструментального концерту в творчості композитора.

Ключові слова: музичний жанр концерту, виразові засоби, концерт для гобоя, формальна побудова, тематизм.

Annotation. The article examines and evaluates the little-known composer's work of Myroslav Skoryk for wind instruments, in particular, one of his last works – Concerto for oboe and chamber orchestra. Exatly the genre of the instrumental concerto – a solo of a certain instrument with a symphony orchestra – that became the largest and most effective creative page in the composer's heritage of Myroslav Skoryk. The main elements of the author's stylistics, imagery and artistic interpretation of the work are studied, as well as the performance features that the oboe concerto brings in the context of the interpretation of the genre of the instrumental concerto in the composer's work are determined.

Key words: musical genre of the instrumental concerto, means of expression, oboe concerto, formal structure, music thematics.

Творча спадщина Мирослава Скорика (1938–2020) стала вже не тільки органічною частиною найкращих надбань української музики, але й своєрідною сучасною музичною енциклопедією з історії становлення та розвитку різноманітних жанрів. Від яскравих зразків для мультиплікаційних, документальних та художніх фільмів до класичних полотен балету та опери. Від обробок народної пісні, солоспіву, перших зразків української естради та джазу до монументальних кантатно-ораторійних полотен та духовних композицій. Проте, будучи великим знавцем симфонічного оркестру (підтвердженням тому можуть слугувати і теоретичні здобутки Скорика, як кандидата музикознавства, зокрема його монографія «Структура і виразальна природа акордики в музиці ХХ століття») та яскравим самобутнім майстром оркестрового письма (візьмімо для прикладу його транскрипції для симфонічного оркестру 24-х капрісів Паганіні), саме у цьому жанрі творчість композитора представлена найменше.

Наукове видання

**ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДУХОВОЇ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖЖЯ**

Збірник наукових праць

ВИПУСК 15

Редактор-упорядник
Степан Цюлюпа

Верстка
Віталій Власюк

Підписано до друку 22.05.2023 р. Формат 60x84 1/8. Папір офсет.
Гарнітура "Times". Друк цифр. Ум. друк. арк. 20,46. Наклад 100 пр. Зам. 34.

Видавництво "Волинські обереги".

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано в друкарні видавництва "Волинські обереги".